

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 108/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. februára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošikovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Bašistom, Štefánikova 8, Poprad, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 8 a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 5 ods. 2, 3, 4 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Tpo 10/2016 a jeho uznesením z 10. augusta 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Bašistom, Štefánikova 8, Poprad, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 8 a čl. 36 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 5 ods. 2, 3, 4 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Tpo 10/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 10. augusta 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a z vyžiadaného spisu Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 Tp 14/2016 vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Sťažovateľ bol uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu č. k. 3 Tp 14/2016-17 z 9. mája 2016 podľa § 72 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

Sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 15. júna 2016 v spojení s podaním doručeným okresnému súdu 18. júla 2016 požiadal o prepustenie z väzby na slobodu. Okresný súd uznesením č. k. 3 Tp 14/2016-65 z 18. júla 2016 jeho žiadosť podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol s odôvodnením, že dôvody väzby trvajú naďalej. Okresný súd označeným uznesením zároveň neprijal písomný sľub sťažovateľa podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ako ani jeho ponuku na zloženie peňažnej záruky.

Proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 Tp 14/2016-65 z 18. júla 2016 sťažovateľ podal sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 10 Tpo 10/2016 z 10. augusta 2016 rozhodol tak, že podľa § 194 ods. 3 Trestného poriadku doplnil sťažnosťou napadnuté rozhodnutie okresného súdu o výrok, ktorým neprijal návrh sťažovateľa ako obvineného podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu odôvodňuje namietané porušenie svojich v sťažnosti označených práv najmä takto:

„V uznesení Krajského súdu, ktorý síce doplnil uznesenie o neprijatí dohľadu probačného a mediačného úradníka a odovzdanie dohľadu nad obvineným do iného členského štátu EÚ, avšak nerozhodol o väzbe samotnej a to výrokom, ktorým by potvrdil uznesenie Okresného súdu Kežmarok o zamietnutí žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu, prípadne iným výrokom, na základe právoplatnosti ktorého by mohol byť obvinený zo zákonných dôvodov vo väzbe. Krajský súd nerozhodol o opravnom prostriedku obvineného a preto v súčasnosti neexistuje právoplatné rozhodnutie, na základe ktorého je obvinený vo väzbe, prípadne rozhodnutie, na základe ktorého väzba obvineného trvá, hoci OČTK a súd sú povinní v každom štádiu trestného konania skúmať, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili.

... Napadnutým uznesením došlo k porušeniu najzákladnejšieho práva obvineného a to práva na osobnú slobodu, práva na súdnu a inú právnu ochranu, práva na urýchlené rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby. Rozhodnutie ako aj súčasný stav ním nastolený je v rozpore s čl. 5 ods. 2, 3, 4, 5 Európskeho dohovoru o ľudských právach, porušuje základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1, 2, 3 Ústavy SR, porušuje práva garantované v článku 8 a 36 Listiny základných práv a slobôd.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Prešove postupom a uznesením zo dňa 10. 08. 2016 sp. zn. 10 Tpo/10/2016, ktorým nerozhodol o sťažnosti sťažovateľa - obvineného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok zo dňa 18. 07. 2016 a nerozhodol samostatným výrokom o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu porušil právo sťažovateľa na osobnú slobodu, na súdnu a inú právnu ochranu a na urýchlené rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby podľa čl. 5 ods. 2, 3, 4, 5 Európskeho dohovoru o ľudských právach, porušuje základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1, 2, 3 Ústavy SR, porušuje práva garantované v článku 8 a 36 Listiny základných práv a slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Prešove 10. 08. 2016 sp. zn. 10 Tpo/10/2016 sa zrušuje a sťažovateľ sa prepúšťa z väzby na slobodu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúma, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu

verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a podľa čl. 36 listiny napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Sťažovateľ v posudzovanej veci namieta, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a napadnutým uznesením krajského súdu došlo (okrem iného) k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a podľa čl. 36 listiny.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti sťažnosti, poukazujúc na svoju konštantnú judikatúru, uvádza, že vo veciach, v ktorých sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v trestnom konaní, uplatňuje vzťah špeciálneho a všeobecného, pokiaľ ide o vzťah medzi jednotlivými čiastkovými právami tvoriacimi súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaného v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a ustanoveniami čl. 17 ústavy, ktorý garantuje osobnú slobodu. Z uvedeného vyplýva, že čl. 46 ústavy (rovnako ako aj čl. 36 listiny, pozn.), porušenie ktorého sťažovateľ tiež namieta, je v trestných veciach v zásade aplikovateľný len na rozhodovanie o oprávnenosti trestného obvinenia vzneseného voči konkrétnej osobe, t. j. na konanie a rozhodovanie vo veci samej, kým na rozhodovanie vo väzobných veciach je aplikovaná

špeciálna úprava obsiahnutá v čl. 17 ústavy. Označený článok ústavy totiž zahŕňa všetky základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto sa na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikujú špeciálne ustanovenia o osobnej slobode vyplývajúce z čl. 17 ústavy, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ústavy a naň nadväzujúce ďalšie články siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy garantujúce právo na súdnu ochranu (m. m. napr. II. ÚS 10/2016, I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, III. ÚS 135/04, IV. ÚS 397/2010).

Vychádzajúc z uvedeného, z dôvodu, že na vec sťažovateľa sú *ratione materiae* neaplikovateľné ustanovenia čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy, resp. čl. 36 listiny, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 listiny a jeho práv podľa čl. 5 ods. 2, 3, 4 a 5 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 8 ods. 5 listiny do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 2 dohovoru každý, kto je zatknutý, musí byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, oboznámený s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej moci a má právo, aby jeho vec

bola prejednaná v primeranej lehote, alebo byť prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa takáto osoba dostaví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 5 ods. 5 dohovoru každý, kto bol zatknutý alebo pozbavený slobody v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

Sťažovateľ namietané porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 listiny a práv podľa čl. 5 ods. 2, 3, 4 a 5 dohovoru odôvodňuje (v podstate) tým, že krajský súd v napadnutom uznesení nerozhodol samostatným výrokom o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, resp. že rozhodnutie okresného súdu samostatným výrokom nepotvrdil, v dôsledku čoho podľa sťažovateľa *„v súčasnosti neexistuje právoplatné rozhodnutie, na základe ktorého je obvinený vo väzbe, prípadne rozhodnutie, na základe ktorého väzba obvineného trvá“*.

Ústavný súd vo vzťahu k námietkam sťažovateľa v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, z hľadiska jeho ústavnej

akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru.

Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 3 Tp 14/2016 vyplýva, že okresný súd uznesením z 18. júla 2016 zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu s odôvodnením, že dôvody väzby naďalej trvajú, a písomný sľub sťažovateľa podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ako ani jeho ponuku na zloženie peňažnej záruky neprijal. Proti označenému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť, v ktorej namietal najmä to, že v rozhodnutí napadnutom sťažnosťou nie sú uvedené konkrétne skutočnosti odôvodňujúce jeho väzbu a že okresný súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v žiadosti o prepustenie z väzby. Sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol:

„Podľa môjho názoru dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) nielen netrývajú, ale ani neexistujú. Pokiaľ súd nie je tohto názoru, žiadam, aby ďalšie trvanie väzby bolo nahradené podľa § 80 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. a podľa § 81 Tr. por.

Na základe vyššie uvedených skutočností žiadam, aby bolo mojej sťažnosti vyhovené, žiadam, aby ma odvolací súd prepustil z väzby na slobodu, alternatívne, aby prijal môj písomný sľub, nahradil väzbu dohľadom podľa § 80 ods. 1 písm. c), alternatívne, aby prijal ponúknutú peňažnú záruku ako náhradu za väzbu.“

Krajský súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 Tp 14/2016-65 z 18. júla 2016 napadnutým uznesením tak, že podľa § 194 ods. 3 Trestného poriadku uznesenie okresného súdu doplnil o výrok:

„Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku návrh obvineného [REDAKOVANÉ] na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu neprijíma.“

Krajský súd napadnuté uznesenie odôvodnil najmä takto:

„... Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ

podal sťažnosť, ako aj konanie týmto výrokom napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

... V zhode so záverom sudcu pre prípravné konanie, aj podľa krajského súdu dôvody väzby trvajú naďalej, pričom sú natoľko závažné, že väzbu nie je možné nahradiť ani inštitútmi nahradzujúcimi väzbu.

... Vzhľadom na obsah doposiaľ zabezpečených dôkazov je v prvom rade možné konštatovať, že trestné stíhanie obvineného je dôvodné.

Poukázať je potrebné najmä na výpoveď samotného obvineného ktorý aj keď poprel vedomosť o falošnosti bankoviek, tak súčasne pred sudcom pre prípravné konanie priznal, že na návrh nejakého cigána z [REDAKOVANÉ] v Poľsku na Slovensku menili päťdesiateurové bankovky, z ktorých si z každej mali nechať 20,- eur, a že im za tým účelom dal aj ďalšie bankovky. Z výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ] zase vyplýva, že po príchode polície jej obv. [REDAKOVANÉ] povedal, aby peniaze, ktoré boli medzi sedadlami ich auta, vzala k sebe a preto tieto bankovky ona skryla do vrečka riflí a potom do gatiiek pod rifle. Spôsob, akým obvinený kúpou lacnejšieho tovaru menil v obchodoch päťdesiateurové bankovky vyplýva tiež zo svedeckých výpovedí [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

Dôvodnosť trestného stíhania je možné vyvodiť aj zo zápisníc o vydaní bankoviek a z odborných posudkov, podľa ktorých bankovky v hodnote 50,- eur vydané [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a dve dvadsaťeurové bankovky vydané spoluobvineným [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] sú falzifikáty.

Všetky uvedené konkrétne skutočnosti, spolu s ďalšími doposiaľ zadováženými dôkazmi vedú krajský súd k záveru, že aj v tomto štádiu trestného konania sú naďalej dané skutočnosti nasvedčujúce tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal aj obvinený [REDAKOVANÉ].

Krajský súd v súvislosti so sťažnostnými námietkami obvineného pritom zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine obvineného a že rozhodnutie o vzatí do väzby, resp. o ponechaní vo väzbe nie je podmienené existenciou dôkazov bez akejkoľvek pochybnosti preukazujúcich spáchanie trestného činu obvineným, ale že pre takéto

rozhodnutie postačuje zistenie skutočností dostatočne odôvodňujúcich podozrenie o spáchaní konkrétneho trestného činu obvineným. Keďže takéto skutočnosti aj v tomto štádiu trestného konania zistené boli, podľa názoru krajského súdu je naďalej splnený materiálny predpoklad pre rozhodnutie o väzbe spočívajúci v dôvodnosti trestného stíhania.

Rovnako je naďalej splnená aj ďalšia materiálna podmienka väzby, pretože tiež dôvody, pre ktoré bol obvinený do väzby vzatý, podľa názoru krajského súdu pretrvávajú doposiaľ.

Okolnosti, ktoré zakladajú obavu uvedenú v ust. § 71 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku, teda obavu, že v prípade prepustenia na slobodu obvinený ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, naďalej odôvodňuje hrozba vysokého trestu, pretože Trestný zákon v osobitnej časti za stíhaný trestný čin umožňuje uložiť trest odňatia slobody od 7 do 10 rokov, ku ktorej sa pripájajú ďalšie konkrétne skutočnosti týkajúce sa okolností prípadu. Je zrejmé, že aj keď obvinený [REDAKOVANÉ] má bydlisko v Poľskej republike, tak predmetnú trestnú činnosť mal páchať na území Slovenskej republiky, a to opakovane, keď podľa jeho výpovede po rozmenení štyroch či piatich päťdesiateurových bankoviek na Slovensku sa s ďalšími bankovkami mal na Slovensko z Poľska vrátiť, aby so spoluobvineným rozmenili aj tieto bankovky. Nákup falošnými bankovkami nerobili len v jednej obci a v jednom obchode, ale na viacerých miestach. S činnosťou, ktorá je predmetom trestného stíhania, je pritom spojený príjem, ktorý by obvinenému mohol umožniť ujsť a skrývať sa, a to aj v Poľskej republike, kde má bydlisko. Tieto konkrétne skutočnosti aj v tomto štádiu trestného konania naďalej zakladajú dôvody tzv. útekovej väzby.

Predovšetkým charakter trestného činu, pre ktorý je obvinený stíhaný, ale aj rozsah, v akom mala byť táto trestná činnosť páchaná a okolnosti jej páchania vykazujúce vyššiu mieru organizovanosti, keď bankovky vyrobené neznámou osobou mali byť obvineným odovzdané opakovane neznámym cigánom, ktorému odovzdali príjem a následne sa opäť na územie Slovenska za účelom pokračovania v páchaní trestnej činnosti mali obvinení vrátiť a že mali ešte aj ďalšie falšované bankovky, zase odôvodňujú obavu uvedenú v ust. § 71 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, teda obavu, že v prípade prepustenia obvineného na slobodu bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Z týchto konkrétnych skutočností je teda možné urobiť naďalej záver o tom, že existujú aj dôvody tzv. preventívnej väzby. “

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia sa krajský súd vyjadril k tej časti sťažnosti sťažovateľa, ktorou sa domáhal nahradenia väzby písomným sľubom, peňažnou zárukou, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom uviedol:

„Za správne krajský súd považuje aj rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie, ktorým neprijal ako náhradu za väzbu sľub obvineného, peňažnú záruku a ani dohľad probačného a mediačného úradníka. Tu treba zároveň podotknúť, že aj keď vo výrokovej časti napadnutého uznesenia rozhodnutie o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka chýba, tak sudca pre prípravné konanie sa v odôvodnení napadnutého uznesenia s možnosťou nahradenia väzby týmto inštitútom zaoberal a dospel aj k správne záveru o nemožnosti nahradenia väzby inštitútom uvedeným v § 80 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku.

Ustanovenia § 80 ods. 1 písm. b), c) a § 81 ods. 1, 2 Tr. poriadku pre prijatie písomného sľubu obvineného alebo dohľadu probačného a mediačného úradníka alebo peňažnej záruky ako náhrady za väzbu vo všeobecnosti vyžadujú, aby bolo možné sľub vzhľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu považovať za dostatočný, resp. aby s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu bolo možné účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu, alebo aby s prihliadnutím na osobu a majetkové pomery obvineného alebo toho, kto za neho zloženie peňažnej záruky ponúka, povahu činu jeho následok a iné okolnosti prípadu bolo možné peňažnú záruku prijať ako náhradu za väzbu.

Ani jeden z uvedených prostriedkov náhrady väzby však podľa názoru krajského súdu, vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti stíhaného prípadu, nie je v tomto štádiu konania dostatočným prostriedkom na nahradenie väzby obvineného [REDAKOVANÉ].

Keďže v žiadosti o prepustenie z väzby obvinený navrhol aj nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu, ale vo výrokovej časti napadnutého uznesenia rozhodnutie o tomto návrhu chýba, tak krajský súd musel napadnuté uznesenie doplniť výrokom o tomto návrhu obvineného.

Z uvedených dôvodov preto krajský súd nezistiac iné nedostatky takého charakteru, aby viedli k zrušeniu napadnutého uznesenia, o sťažnosti obvineného rozhodol podľa § 194 ods. 3 Tr. poriadku tak, že napadnuté uznesenie doplnil o výrok, podľa ktorého návrh obvineného na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu neprijíma.“

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti, dokumentácie k nej priloženej, ako aj vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 3 Tp 14/2016, vychádzajúc najmä z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu (osobitne jeho citovanej časti), konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle, neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti. Krajský súd v napadnutom uznesení podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom reagoval na všetky podstatné sťažovateľom vznesené výhrady a objasnil všetky pre posudzovanú vec relevantné skutočnosti.

Vo vzťahu ku kľúčovej námietke sťažovateľa, že krajský súd v napadnutom uznesení nerozhodol samostatným výrokom o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ústavný súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu, z ktorého je zrejmé, že krajský súd sa riadne zaoberal sťažnosťou sťažovateľa, reagoval na všetky jeho podstatné výhrady a sťažnosťou napadnuté rozhodnutie okresného súdu doplnil o výrok, ktorým neprijal návrh sťažovateľa na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, resp. odovzdaním dohľadu nad sťažovateľom ako obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu. Krajský súd v posudzovanej veci postupoval podľa § 194 ods. 3 Trestného poriadku, v zmysle ktorého ak nedostatok spočíva v tom, že v napadnutom uznesení niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže nadriadený orgán bez toho, aby vyslovil zrušenie napadnutého uznesenia, buď ho sám doplniť, alebo uložiť orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil. Citované ustanovenie § 194 ods. 3 Trestného poriadku pritom systematicky nadväzuje na § 194 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý sa vzťahuje na situáciu, kedy nadriadený orgán sťažnosť podanú proti

rozhodnutiu orgánu nižšieho stupňa nezamietne podľa § 193 Trestného poriadku (k tomu pozri napr. I. ÚS 42/2014).

V kontexte už uvedeného podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach posudzovanej veci neobstojí argumentácia sťažovateľa, že v dôsledku absencie výroku o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu, resp. výroku o potvrdení tohto rozhodnutia v napadnutom uznesení krajského súdu, „*v súčasnosti neexistuje právoplatné rozhodnutie, na základe ktorého je obvinený vo väzbe, prípadne rozhodnutie, na základe ktorého väzba obvineného trvá*“. Krajský súd po preskúmaní uznesenia okresného súdu, ktorým prvostupňový súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby a neprijal jeho písomný sľub podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ako ani jeho ponuku na zloženie peňažnej záruky, ústavne konformným spôsobom, reagujúc na sťažnostné námietky sťažovateľa, dospel k záveru, že nedostatok rozhodnutia prvostupňového súdu spočíva len v tom, že v ňom chýba výrok podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a preto ho napadnutým uznesením postupom podľa § 194 ods. 3 Trestného poriadku bez zrušenia rozhodnutia okresného súdu doplnil. Z napadnutého uznesenia tak možno vyvodiť, že krajský súd považoval sťažnosť sťažovateľa za dôvodnú v časti, v ktorej namietal, že okresný súd nerozhodol o jeho návrhu na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, resp. odovzdaním dohľadu do iného členského štátu Európskej únie. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na zaužívanú rozhodovaciu prax všeobecných súdov v trestných veciach, kedy v prípade čiastočnej dôvodnosti opravného prostriedku nadriadený súd už tento opravný prostriedok v jeho nedôvodnej časti samostatným výrokom nezamietá (z dôvodu, že opravný prostriedok možno zamietnuť len ako celok, pozn.), a to či už ide o odvolanie proti meritórnemu rozhodnutiu [napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 6/2015 z 3. februára 2015, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka stanovísk“) č. 7/2015; rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 28/2009 z 18. augusta 2009, publikovaný v zbierke stanovísk č. 06/2009], alebo o sťažnosť proti procesnému uzneseniu (napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tos 56/2014 z 18. júla 2014). Absencia výroku o zamietnutí čiastočne dôvodnej sťažnosti sťažovateľa preto sama osebe nemôže mať z hľadiska

ústavnej konformity napadnutého uznesenia krajského súdu rozhodujúci význam (m. m. IV. ÚS 138/2013).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu v napadnutom konaní nevykazuje znaky popretia zmyslu a účelu vo veci aplikovaných právnych noriem, keďže uznesenie okresného súdu z 18. júla 2016 v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu, ktoré nadobudli právoplatnosť 10. augusta 2016, po zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby predstavujú ako jeden celok dostatočný zákonný podklad pre ďalšie trvanie väzby sťažovateľa, do ktorej bol vzatý uznesením okresného súdu č. k. 3 Tp 14/2016-17 z 9. mája 2016.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, na jednej strane a obsahom sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a listiny, resp. práv podľa dohovoru na strane druhej, neexistuje príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol rozhodnúť o ich porušení, a preto aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2017